

KURUNEN AOUR HA PERLEZ

ANN ITROUN VARIA REMENGOL,

Kurunet ann 30 a viz mae 1858,

ENN HAN HON TAD SANTEL AR PAB PII NAO.

Breiziz, pedomp holl
Gwer'hez Remengoll !!!

Da hep he sed gent feiz
E fo grasou elez!!!...

Nep a bed Gwer'hez Remengoll
Birviken n'en daï da goll !!!

War don : **Kloarek Remengoll.**

1.

Gloar da Zoue en envou, gloar d'ann Dreindet santel,
Gloar da Werc'hez Remengol, patronnez Breiz-Izel.
Meuleudi d'it, bro ar sent, Arvor douar kalet,
Feiz, enor ha brezouneg, kaver enn-out bepret.

Doue Breiziz bon tadou, roit d'in sklerijen
 Ra savinn cur werz nevez da Vamm ar gristenien.
 Rouanez vraz Breiz-Izel a vezò kurunet
 E Remengol, leac'h curuz, gant ar Werc'hez karet.

Diskennit diouc'h ann envou, sperejou evuruz,
 Denit holl war ar c'houmoul gant ho telen skleriuze ;
 Grit d'imp klevet ho mouezion karget a veuleudi,
 Ha kanit gan-imp ive gloar hag enor Mari !...

Sant Kaourintin ha sant Paol, sant Tual, sant Briek,
 Sant Patern, sant Malani, Graveran, sant Tadek (1) ;
 Sant Samson, sant Judual, sant Weltas, sant Malo,
 Deuit da welet kuruni *Rouanez vraz hor bro !...*

O Grallon ! roue kaer Iz, roue koz ann Arvor,
 Ho pobl a zo c'hoaz kristen, leun a feiz, a enor ;
 Pa zavo heol ann Dreindet, deuit gant Gwenole,
 War Menez-C'hôm da welet kuruni mamm Doue !...

Kemerit c'hoaz ho telen, Barzet ann amzer goz :
 Savdiouc'h da vez, ô Guen-C'hlan, Barz braz hervez argoz,
 Taliezin ha Marzin, tostait d'ar Porz-Guenn :
 Grit ra zifuno Guen-C'hlan, ra gavo he delen !...

Ha c'houi, kristenien leal, pelerinet santel,
 Savit holl diouc'h ho peziou me a zeu d'ho kovel
 Da zonet da Remengol, da zont enn enr gana
 Evit gwelet kuruni *ann Itron Varia !...*

(1) An aoutrou Joseph-Mari Graveran, Eskop Kerne ha Leon, maro e Kemper, evel eur sant, an devez kenta a vis c'houeveur er blavez 1855. — Sant Cadek ha sant Judulus daou vapach a Lan-devenek a zo bet lazet e Daoulaz gant markis ar Faou.

Ha c'houi tud vraz ann douar, rouane ha prinsed,
A ioa gweach-all o sturia ar Vretounet kaled ;
Rouanezet hon tadou, ha c'houi *dukes Anna*,
Dont a reot da welet peger braz eo hor joa !...

Brezelidi kalounek, ha c'houi merdeadet ;
Oc'h euz e-pad ho puez e Remengol pedet ;
Hastit sevel diouc'h ho pez ha dont ive d'ar gwel,
Ar c'haëra en deuz gwelet hor bro ger Breiz-Izel !...

O c'houi, peorien Jezuz-Krist, a zo bet trubardet,
Oc'h euz bet da c'houzanvi ann naoun hag ar sec'het ;
C'houi pere holl a zo bet poaniet war ann douar,
Deuit da welet ann hini a zec'he ho klac'har !...

Deuit, tud diwar ar mor, tud a enez Sizun,
Deuit a enezen Heuza, ra na choumo nicun,
Deuit a enez Molenez, deuit a enezen Vaz,
A Wenet, Kerne, Treger ho pedann da zont c'hoaz !...

Laboused *ko:t ar Rannou*, digorit ho eskel,
Ha kemerit holl ho nij da vont d'ar broiou pell ;
Treuzit, hep aoun, ar mor braz, ha livirit d'ann holl,
Dont da welet kuruni *Patrounez Remengol* !...

Nep en deuz c'hoant da c'houzout petra a vezò gret
A ve ret d'ezhan gwelet ne-ket awalc'h klevet
Peger kaer vezò ann deiz ha peger sklear ann noz ;
Remengol na vezò ken nemet eur baradoz !

Pegen euruz ar c'christen a vo eno neuze,
Hag enn iliz daoulinet dirag *gwir Vamm Doue* !
Daerou a garantez hep paouez a skulio
Pa welo e Remengol joausded ann envo !

II.

Savet eo heol ann Dreindet, heol teir gweach santel ;
Ann douar zo goloet gant he c'haera mantel ;
Breman, labousedigou, kanit, er gwez huel,
Ho soniou koant da Vari, merc'h ann Tad Eternel !

Ar mor braz a zo kousket ; ann env a zo digor,
Hag ar sent hag ann ele a sell ouc'h ann Arvor.
Jesus a lavar d'ezho : « Ma bugale, gwelet
» An enor a rear hirio d'am *Mamm muian caret.*

» Klevit kleier Remengol ; e maint holl o vralla ;
» Klevit-ho o lavaret : *Ave, maris Stella...*
» Gwelit c'hoaz bugale Breiz o kana enn henchou
» Erru da bedi va Mamm da blas *Ru-Mean-Goulou.*

Sellit breman, kristenien, eunn arvest ar c'haera,
Biskoaz den war an douar ne welaz kaeroc'h tra ;
Chetu kroaz sant Kaourintin hag he vaniel ive,
E-penn ar prosesioun gant re sant Gwenole !...

Salud, banielou santel, banielou sent ma bro ;
Salud, baniel Kaourintin, gant joa m'ez kwel ato ;
Salud deoc'h pelerined a bevar c'hourn ar bed ;
Salud iliz Remengol, salud, *Gwerc'hez vrudet.*

Ne oamp nemet bugale pa oe d'imp lavaret
Pedi ac'hanoc'h bemde, *Gwerc'hez ar gwir Remet !*
Ia, c'hoaz evel eligou, kousket enn hor c'havel,
Ni zouge war hor c'haloun ho medalen santel !

Pet gweach hon deuz ho kwelet enn ho iliz hep par !...
Hogen hirio ho kwelomp eyel eunn heol a bar...

Deuit eta da vale, gant ho sae alaouret,
Da welet pobl Breiz-Izel dirag hoc'h daoulinet !

Deuit breman, *Rouanez*, deuit er meaz ho ti
Da gemer hor c'hurunen, ni a zeu d'ho pedi ;
D'eoc'hu he-z-eo digaset gant *Pastor ann Iliz* ;
Lezit kuruni^zho penn gant *Ezkop Kerneviz* !

D'an daoulin, *bugale Breiz*, hastit, d'ann daoulin holl,
Chetu erru enn ho touez, *Gwerc'hez sakr Remengol*,
Ha gwelit-e-dro dez'hi, gant peb a c'houlaouen,
Ouspen daou vil blac'h iaouank, leun a joa hag e gwenn !

Ha brema, dirag ann troun war ann huel savet
Evit kuruni hor Mamm p'hini garimp bepret,
Sellit ann Aoutrou n'Eskop enn crezoun war-n-han ;
Kent evit oferenna he ra ar beden man :

« Me ho ped, *Gwerc'hez* santel, Patrounez Remengol,
» Pedet evit-oun hirio, bag evit ar bed holl,
» Evit ar belerinet zo aman a bep bro,
» Ha d'ann anaoun hirvouduz torit he chadenno. »

N'on ket evit niveri ann dud a oa eno ;
Ho daoulagad a welenn, glebiet gant ann daërou,
Troet holl ouc'h ar Werc'hez evit goulen remet
D'ar boan ha d'ann trubuillou, war hent ann den hadet !

Neuze, evel Gabriel pa saludaz Mari,
E teu hon Eskop santel evit he c'huruni ;
ENN hano ar Pab Pii Nao e laka war e fenn
Eur gurunen ar gæra ! Pebez joa, kristenien !

Kerkent ann heol dudiuz a lamp teir gweach en aer ;
Eur c'helc'h aour e-dro d'ezhan gant respet her gweler
O saludi ar Werc'hez, *Rounez kurunet*,
Da gement a zo krouet, *dreist holl d'ar Vretonet*.

III.

Breman pa-z-eo kurunet Patrounez Remengol
Tostaît c'hoas d'am c'hlevet, c'houi kristenien deoñ;
Ha me lavaro d'eoc'h u darn diouc'h ar burzudou
A zo great enn he iliz e-tro pad he gweliou :

E Braspartz e zo eur vamm evuruz braz meurbet ;
Leac'h kalz he deuz da veza, pell eo bet ankeniet ;
He merc'h, plac'h iaouank ha mud, hirio e Remengol
Ille deuz, dre c'hraz ar Werc'hez, komzet dirag ann holl !

E Krozon e zo eur plac'h, laouen ha skany a droad,
Hag a oa bete-vreman hep ober eur gammad ;
Digaset da Remengol da c'houlen ar c'herzet
Ille ped er *Plas ar Salud* hag he-z-eo pareet !

Eunn aoutrou a Vontroulez, enebour da Zoue,
(Abaoue he bask kenta e vuntre he ene)
Dont a ra da Remengol evit klask plijadur :
Ho purzud vo, ô Gwerc'hes, mar distro d'ar gear fur.

Pa wel ar prosessiou o tont diouc'h ann iliz
He stou ive d'an daoulin evel ma ma ar c'hiz,
Mez Mari, en eur dremen, a domaz he galoun :
Da noz he oe absolvet ; da Zoue co mignoun !!!

Eur bugel a Vontroulez en deuz bet ar c'herzet ;
Eun all, diwar eur voger, war ar ru zo kouezet,
He lamm a ugent troadet a dleie he laza ;
Mez gwestlet da Remengol, n'en deuz sanctet netra !!!

Er barrez a Lok-Henvel, e-kichen Koat-ann-Noz,
E zo c'hoaz eur plac'h iaouank ne bve gant-hi ken koz
Nemet euz a vurzudou Patronnez Remengol
He deuz c'harzet he spered o vont a genn da goll !

Deiz lun fask ar Pentekost ann avel a oa fol,
Ha pemp den enn eur vagig a iea da Remengol ;
Sonjal a rejont mervel dirag Landevennek,
Mez Gwerc'hez sakr Remengol a gleyaz he c'hloarek ! (1)

Kerkent e weljont Mari enn he zao war he zour ;
He dourn gant-hi astennet war ar pemp beajour :
Pellaat a ra ann avel, ar mor a goll he nerz,
Hag a lez ar vag vihan da ruillat war-n-han serz !!!

Kalz a vurzudou all en deuz great ar Werc'hez ;
Hol lavaret hol aman a zo tra re diez,
N'en deuz hini ac'hanoc'h ne gredfe kement-se,
Rag bet oc'h euz digant-hi eur c'hras bennag ivel...

D'ann daoulin, d'ann daoulin holl, ha pedomphon Itron
Da vinniga ac'hanomp. Pedomp-hi a galoun
Hag e skulio he bennoz war holl dud Breiz-Izel,
Ha war ar re zo eat d'imp d'ar yvez eternel !!!

Miserere mei, et exaudi orationem meam!...

« Great gant L.-M. AR IAN, kloarek koat ann noz, ha kiniget
galhan d'he vignon ker L.-P.-M. AR SCOUR, kloarek ha Barz
ITRON VARIA REMENGOL. »

(1) Kloarek Remengol.

Goude beza roet da iliz Remengol eun niver braz a induljansou ha grasou ar re gaera, hon Tad santel ar Pab Pii IX, en euz c'hoaz digaset d'an Itron Varia Remengol eur gurunen aour ha perlez, evel eur merk a desteni d'ann holl dud o galoun hag a feiz, euz ar garantez vraz en euz evit-hi ; dre eur skrit abostolik. roet e Rom, enn iliz Sant Per, ann 8 a viz mæ 1857, en euz karget ann Aoutrou Renan-Nikolaz SERGENT, eskop a Gemper hag a Leon, da guruni enn he hano ann Itron Varia Remengol ; kurunen aour ha perlez ann Itron Varia Remengol eo ar gaera a zo bet gwelet biskoaz e Breiz-Izel ; he zaolen , pe he imaj, a weler enn holl diegezou Breiz-Izel ; ar Vretounet, darn war ar mor, darn e kreiz tan ar brezel, ha darn all e trubuilou ha poaniou ar vuez, a zoug, gant feiz, he medalen, war ho c'haloun ; ha pa zeu Doue d'ho gervel, he varvont enn eur bokat, gant fizianz, da vedalen *Rouanez vraz Breiz-Izel, Patrounez Remengol.*

Bep pemp bloaz e vezd douget, e processiou, ann Itron Varia Remengol, evel an deiz ma-oe kurunet, hag ouspenn, enn amzeriou a *vrezel*, a *gernez* hag a *vosen*, ann Itron Varia Remengol a zeuio c'hoaz er meaz he *falez* evit distrei divar hor bro ger, Breiz-Izel, ann holl goalennou a helfe noazout d'he bugale.

Itron Varia Remengoll,
Chui a zo *Remed* ar bed oll,
Pellait diouzomp an teir goalen,
Brezel, kernès hag ar vocen !!!

